

Enhver indrømme, at, har jeg denne Opfattelse, vilde jeg, dersom jeg af personlige Behageligheds-hensyn eller nogenformelst anden Grund vilde afvige derfra og indtage en anden politisk Stilling, ikke være den Plads værdig, som jeg ved mine Medborgeres Tillid indtager. Seg har den Tro, at det Maal, vi fatte os, men ikke naaede, vil naa sig igen; men jeg erkjender, naar jeg huffer paa denne Skuffelse, at selve dette Maal dog kun var et Middel, det var kun et Middel til efter vor Overbevisning, efter min inderlige Overbevisning at fremme en større Betsignelse af Friheden, altsaa et Middel til Danmarks Lykke. Naar Forholdene ikke vilde — og jeg siger atter dette, ikke for at faare eller oppripe —, at vi skulle naae dette Maal eller rettere sagt dette Middel dengang, saa siger jeg, hvad ogsaa den konstitutionelle Historie lærer os i alle Lande, og hvad alle erfarne Politikere ville sige og ikke mindst de, der have et fint Øre for Stemningerne hos Folket: Tag denne Sag med Ro, afvent bedre Tider, forsøg som danske Mænd, om I med de Midler, der haves, kunne opnaa noget Nyttigt for Folket, gjør ærlig og oprigtig Prøve derpaa for hele Folkets Afsyn og lad Facit saa komme, som det kan, idet Enhver af os, uden at rippe op i den personlige Strid, følger en Vej, hvor vi efter vor Overbevisning kunne bære os, hvor vi tro det rigtigt at bære os og imødekomme hinanden, hvor vi tro, det er til Sagens Gavn. Og lad saa dette Arbejde — jeg sagde det den 3die Januar, og jeg gjentager det nu — lad saa dette Arbejde i denne Valgperiode blive lagt frem for Folket, om det end ikke kommer i fuldendte Lovforslag, saa dog saaledes, at Folket kan glæde sig derved; paa anden Maade ønsker jeg ikke at fremme Lovforslag. Lad det komme som gode Love eller godt forberedte Arbejder, og lad os tage Valgdagen paa sagligt Arbejde og paa de fremstillede Ansøelser paa denne eller hin Side, og maaste vi da mine Herrer, ville staa det Maal, der dog kun er et Middel, nærmere, end vi nogenstunde før have staaet det. Men i alt Fald er det min Overbevisning, at nu for Dieblisset ere hverken Vælgerne eller nogen Anden tjent med, at vi slide vore Kræfter op enten indbyrdes paa et slet Maal eller imod vore Modstandere. Der er tid og indtrængende talt om Imødekommen; lad os nu ved at prøve Kræfter give Enhver Leilighed til at vise, om der er Sandhed eller Alvor i denne Imødekommen. Jeg siger Dem Tak mine Herrer for den Ro, med hvilken de for anden Gang have hørt paa mig, jeg har ikke villet opholde Dem; men jeg tror, at De ville indrømme mig, at den Maade, hvorpaa to ærede Kolleger, to tidligere Meningsfæller og to Meningsfæller endnu i Mangt og Meget, ere optraadte, har fortjent et sagligt og alvorligt Tilsvær fra min Side. Disse to ærede Medlemmer siger jeg iøvrigt Tak for deres Foredrag.

Jeg tror, at disse Foredrag have givet, ikke efter deres Hensigt, men efter deres Virkning, et Bidrag til at fremme den Politik, for hvilken jeg her staa som Talsmand.

Krigsministeren (Kauffmann):

Under den stedfundne Forhandling om det foreliggende Lovforslag er der her i Salen fremkommet Udtalelser saavel mod den paatentte nye Hærorrdning som mod den Forvarsplan, paa hvilken denne agtes bygget. Udtalelser af den første Slags ere navnlig fremkomne fra flere af Hæresidens mere eller mindre militære Medlemmer. Udtalelserne af den anden Slags ere derimod fremkomne fra den Side af Salen, der stedse har viist en haardnakket Opposition imod at fremme Forvarsplanen. Jeg skal først vende mig mod den Del, som har reist Indsigelse mod Hærorrdningen. Disse Indsigelser angaa navnlig den foreslaaede noget forandrede Uddannelse af Fodfolket. Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) har i saa Henseende udtalt sig udførligt og skarpest. Jeg har imidlertid faaet det Indtryk, at hans Anteposter dels blive fremsatte, for at han kunde faae Leilighed til at paavise, hvor let han kunde afhjælpe dem — dertil regner jeg de 4 Maaneders Uddannelse, jævnt Rekrutterne skulle i Leir — dels ogsaa for at faae Leilighed til at glimre ved sin store dialektiske Færdighed, idet han var Mand for nu at kunne indtage et Standpunkt, der var det stik modsatte af det, som han forsvarede i Foraaret, da den lille Leirlov angaaende Leiritidens Fortællelse var for. Dengang mente han, at Efteraaret egnede sig fortrinligst til større samlede Øvelser; nu mente han, at Efteraaret paa ingen Maade egnede sig til de foreslaaede Leir- eller Kantonnementsøvelser, navnlig fordi man ikke saa godt kunde gaa ud i Terrænet. En anden Del af hans Indvendinger berøede paa Feiltagelser. Dertil regner jeg f. Ex., at han fremhævede, hvorledes en Værnepligtig nu havde det i sin Magt at vælge at møde til en bestemt Tid, nemlig det Aar, da Bataillonet ikke skulde i Leir, for at slippe nemmere fra Tjenesten. Det ærede Medlem har imidlertid ikke lagt Mærke til, at en Brigade bestaar af to Regiment, og at den Værnepligtige ingenlunde veed, om han vil blive tilbeholdt det ene Regiment, der skal i Leir, eller det andet Regiment, som ikke skal i Leir. Han har altsaa i saa Henseende aldeles ikke Noget at rette sig efter. Kun ved Livgarden, som bestaar af een Bataillon, og som kun skal det ene Aar i Leir, det andet ikke, vil det kunne have nogen Indflydelse, dersom den Vedkommende veed, om han kommer til Gardet. Men fordi en Mand er høj, er han ingenlunde sikker paa at blive udskreven til Gardet; høje Folk komme ogsaa til de andre Baaben undtagen til Nyttieriet, og at han selv finder sig smuk nok dertil, er heller ikke